

หินมีชีวิต...แปลกแต่จริง

นำเสนอเมื่อ : 9 ธ.ค. 2552

เหลือเชื่อ..... หินมีชีวิต แปลกแต่จริง

หินที่จะกล่าวถึงนี้ มีชื่อเรียกทั่วไปว่า Lithops

Lithops เป็นพืชชนิดหนึ่งในกลุ่มพืชอวบน้ำ(Succulent plant) ชื่อนี้มาจากศัพท์มาจากภาษากรีก คือ คำว่า Lithos ซึ่งแปลว่า หิน และ -ops ซึ่งแปลว่า เหมือน ดังนั้นคำว่า Lithops จึงแปลได้ว่า เหมือนหิน ซึ่งตรงกับลักษณะของพืชชนิดนี้ เพราะพืชชนิดนี้มีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากพืชชนิดอื่นอย่างชัดเจน กล่าวคือทั้งรูปร่าง ลักษณะ สีสัณ คลายคลึงกับ ก้อนหิน ก้อนกรวด จนมีผู้เรียก Lithops ว่า "หินมีชีวิต" เป็นพืชขนาดเล็ก ขึ้นอยู่ในพื้นที่แห้งแล้ง และอากาศเย็นในเวลากลางคืน ส่วนใหญ่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศแอฟริกาใต้

Lithops gracilideliegata

พืช เหล่านี้เป็นหินที่แตกรูปร่างเท่านั้น แท้จริงภายในมีเนื้อเยื่อซึ่งอุดมไปด้วยน้ำซึ่งมันสะสมเอาไว้ และน้ำเหล่านี้จะถูกปกป้องอย่างดีด้วยผิวที่เหนียวของมัน เพื่อเก็บเอาไว้ใช้ในยามแล้งทั้งรูปร่างและกลไกการเก็บกักน้ำของมันหินนั้น เหมาะสมกับมันในเขตทะเลทรายอันทรกัณดาร

Lithops โดยปกติจะมีใบอยู่เป็นคู่ มีลักษณะคล้ายกระเปาะ เมื่อมองจากด้านบนจะเห็นเป็นลักษณะกลม และมีร่องตรงกลางคล้ายรอยผ่าเป็น 2 ซีก บริเวณร่องตรงกลางภายใน จะเป็นส่วนของเนื้อเยื่อที่สามารถเจริญเติบโต ดอก หรือใบใหม่ ก็จะงอกออกมาจากร่องระหว่างใบทั้งสอง ในช่วงฤดูหนาวจะเป็นช่วงเวลา ที่ Lithops เริ่มสร้างใบคู่ใหม่ อยูภายในร่องดังกล่าว ซึ่งจะมีเพียง 1 คู่เท่านั้น แต่อาจมีกรณีที่ Lithops แตกหน่อที่ทำได้คล้ายกับว่ามีใบหลายคู่ แต่ก็จริงน่าจะเรียกว่ามีขนาดเล็ก 2 ตน อยูภายในร่องมากกว่า ใบใหม่จะค่อยๆเจริญออกมาให้เห็นในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ใบใหม่ทั้งสองออกมาจะมีลักษณะเป็นคู่เหมือนใบเก่า และใบเก่าที่มีอยู่จะค่อยๆเหี่ยวไป

การงอกใบใหม่ของ Lithops

การงอกใบใหม่ของ Lithops (Lithops optica)

ดอกของ Lithops ส่วนใหญ่มีสีเหลืองหรือสีขาว มีเพียงบางพันธุ์ที่มีดอกสีชมพูหรือบานเย็น ดอกมักออกในช่วงปลายปี ประมาณช่วงฤดูใบไม้ร่วงถึงฤดูหนาว Lithops เป็นพืชที่ต้องการการผสมเกสรข้ามต้น

การออกดอกของ Lithops (Lithops julii.)

Lithops ส่วนใหญ่มีกิ่งก้านตั้งอยู่ในที่หรือวัสดุที่โปร่ง และเหลือเพียงส่วนของใบที่โผล่อันมาทำหน้าที่ สำหรับบริเวณส่วนของใบทั้ง 2 จะมีส่วนที่ค่อนข้างโปร่งแสง เรียกกันว่า "หน้าต่าง"(window) เพื่อให้แสงสามารถส่องเข้าไปในเนื้อเยื่อภายใน ซึ่งเป็นบริเวณที่สังเคราะห์แสง

จุดที่เป็นจุดดึงดูดความสนใจ ของผู้ที่นิยมเพาะเลี้ยง Lithops ก็คือสีสันของใบ ที่ไม่ได้มีแค่สีเขียวเหมือนพืชอวบน้ำทั่ว ๆ ไป แต่กลับมีสีสันแตกต่างหลากหลาย เช่น สีน้ตาล, เทา, ครีม, ม่วง และอื่นๆอีกมากมาย รวมทั้งรูปแบบและสีสันของลวดลายของสิ่งนี้เรียกว่า "หน้าต่าง" ไม่ว่าจะเปลี่ยน, ลายเส้น, ลายจุด, ลายกลม ฯลฯ ปัจจุบันมีมากกว่า 40 ชนิด

1. Lithops coleorum

2. Lithops lesliei

3. Lithops fulviceps

4. Lithops hallii

5. Lithops helmutii

6. Lithops francisci

7. Lithops meyeri

8. Lithops karasmontana

9. Lithops aucampiae

10. Lithops dinteri

11. Lithops ferricolor

12. Lithops dorotheae

13. Lithops viridis

14. Lithops verruculosa

Dinteranthus and crosses

การเพาะเลี้ยง
ในต่างประเทศ Lithops เป็น ที่นิยมปลูกกันอย่างแพร่หลาย รวมทั้งยังมีผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนาสายพันธุ์แปลกๆขึ้นมามากมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งลวดลายและสีสันของใบที่สวยงามแตกต่าง แต่มักพบว่าเมล็ดและต้นที่มีการซื้อขายกันอย่างกว้างขวางใน Internet และจิดัวเป็นไม้ที่เพาะเลี้ยงได้ง่าย ราคาไม่แพง สกอลหนึ่งเลยก็เดียว แต่สำหรับในประเทศไทยนั้น Lithops เป็นที่ชอบนำที่ค่อนข้างเลี้ยงยากสกุลหนึ่ง อันเนื่องมาจากลักษณะดินฟ้าอากาศของประเทศไทย ที่เป็นแบบร้อนชื้น ไม่ค่อยเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของ Lithops เท่าไรนัก มักนำตายเป็นส่วนใหญ่ เพราะ Lithops มีถิ่นกำเนิดอยู่ในบริเวณที่แห้งแล้ง ท่ามกลางใช้ตื้นซึ่งก็เกี่ยวกับความชื้นไว้โดยนัย อากาศหนาวเย็นในเวลากลางคืน สำหรับผู้เขียนชอบดูพวก Lithops มาก เพราะแปลก แต่คงไม่มีความสามารถที่จะเพาะเลี้ยงได้ เพื่อนๆที่สนใจหา มาเพาะเลี้ยง สามารถเข้าไปดูวิธีเพาะเลี้ยงโดยคนไทยที่ <http://sites.google.com/site/weecactus/lithop-webs-guide>

อ่านข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://th.wikipedia.org/wiki/Lithops>

ขอบคุณที่มา www.showded.com